

Madarak és Fák napja: védjük madarainkat és az élőhelyüket!

Május 10-én ünnepeljük Madarak és Fák napját, amely már több, mint 100 éves múltra tekint vissza. A madarak életének figyelemmel kísérése és a védelmükben tett lépések az év minden időszakában fontosak, a hagyomány pedig remek alkalmat teremt arra, hogy még több szót és tettet szenteljünk a küldetésnek. A jeles nap alkalmából bemutatunk néhány gyakorlati tippet, amelyekkel mi is hozzájárulhatunk madaraink megóvásához.

A Madarak és Fák Napja Chernel István ornitológus nevéhez fűződik, a Föld Napjának testvérünnepeként tartjuk számon. Az ünnep célja a természetvédelem elmélyítése, valamint a madarak jelentőségének hangsúlyozása, előzménye a „mezőgazdaságra hasznos madarak” védelme érdekében 1902-ben kötött párizsi egyezmény. Eredetileg az amerikai Madarak napja (Birds day) és Fák napja (Arbor day) szolgáltatott alapot hazai átvételéhez.

Mindennapi madárvédelem az etetéstől a fürdetésig

A madárvédelem nem csupán egy meggyőződésből fakadó és támogatásra irányuló tevékenység, hanem egy élményeket nyújtó program, ami remek hobbi is lehet. Felnőtteknek és gyermekeknek egyaránt kikapcsolódási lehetőséget ad, mindemellett pedig jó érzéssel tölt el, hogy a kis élőlények jóllétéhez és biztonságához is hozzájárulhatunk.

A madarak itatása és fürdetése létfontosságú, főként a nyári, száraz hónapokban, és elég hozzá pár, akár otthon is fellelhető eszköz, hogy megfelelő helyszínt szolgáltatassunk ehhez: ilyen a virágálátét, amelyet vízzel kell megtölteni. Célszerű nagyjából kétarasznyi szélességűt választani a kisebb testű madarak számára a biztonság érdekében. Az itató- és fürdető edényeket az év egész időszakában érdemes „üzemeltetni”, hiszen manapság már a telek is enyhébbek. Azonban hiába kellemesebbek a telek, így is előfordulhat, hogy a víz megjégesedik vagy befagy, ezért tanácsos langyos vagy meleg vízzel feltölteni az itatót. A vizet az edényekben folyamatosan cserélni kell, de a nyári hőségben, ha elpárolog, bármikor utántölthető.

A fertőtlenítés és az itatók algátlanítása szintén elengedhetetlen, hatványozottan igaz ez azokra, amelyeket több madár látogat. A kistestű madarak számára nem ajánlott hordókat, konténereket kijelölni itatásra és fürdetésre, mert ez veszélyt jelent rájuk, fontos ellenben a biztonságos rögzítés. Nagy segítség lehet a vízben elhelyezett ág vagy kő, amelyre ráállva egyensúlyozni tudnak vagy koordinálni a magasságukat. Fokozottan figyelni kell viszont arra, hogy **a félig földbe süllyesztett ládák, műanyag tartók vagy vízzel teljesen feltöltött hordók semmiképpen sem alkalmasak itatónak és fürdetőnek,** mivel a mélységük miatt azokba könnyen belefulladásnak a madarak.

A madáritató említése mellett **érdemes számba venni az etetést is, hiszen ezzel is segíthetünk a különböző fajoknak, de vannak alapvető szabályok, amelyeket érdemes szem előtt tartani itt is.** Sok madarunk elvonul a tél beköszöntével, ugyanakkor a szomszédos, északabbra fekvő országok kedvezőtlen éghajlatú telei ide üldöznek más fajokat. Legtöbbször emberi etetés nélkül is megtalálják számításukat és képesek átvészelni a telet, de így is etethetjük őket felelős és értő odafigyeléssel. Az etetési időszak decembertől márciusig tart, tehát a tartós fagyok beállásától azok megszűnéséig. Élelem tekintetében kis magvak, mint fekete napraforgó, gyümölcs és bogyók, -például vadszőlő, tűztövis, nyugati ostorfa- de kis mennyiségű állati zsiradék: kacsá-, liba- sertésháj is adható a madaraknak. **Nagyon fontos, hogy a költési időszakban nem szabad őket etetni, hiszen a fiókák frissen keltek ki tojásaikból és még nem képesek megemészteni a magvakat,** ami egyenesen halálukhoz vezethet.

Szintén nagy segítség lehet a madaraknak a porfűrdő, amely abban segít, hogy a tollazatukba furakodó paraziták, kullancsok, tolltetvek, bolhák ellen védekezzenek, de akár a napfűrdő is betölthet ilyen funkciót. Porfűrđőt talajon készíteni a föld fellazításával, a fűcsomók kis területnyi kigyomlálásával és a nagyobb kövek, ágak eltávolításával lehet.

Azok számára, akik speciálisan madármentésben gondolkoznak, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület több madármentő pontja adhat erre lehetőséget, amiről az [MME weboldalán](#) lehet tájékozódni, de számos más lehetőség elérhető a szervezetnél a madárvédelemhez kapcsolódóan, a fajvédelmi programokon át a Madárbarát kert programig. Ilyen többek között a madárgyűrés is, de a természetvédelem széles skáláján tájékozódhatunk és számos hasznos tudnivaló is megtalálható a honlapon.

Áramszolgáltatók a fajvédelemért

A madarakra veszélyt jelenthetnek az áramvezetők és oszlopok, hiszen ezek a leggyakoribb helyek, ahol a fajok akár csak egy állomásként lehorgonyoznak, vagy hosszútávon kialakítják élőhelyüket. A gólyák, a túzokok, a daruk, a vízimadarak, de a különböző ragadozó madarak is fokozottan kitettek a szabadvezeték veszélyeinek, sajnos esetenként előfordulnak olyan balesetek, amelyeket vezetékeknek ütközés és az áramütés idéz elő.

Az áramszolgáltatók legfontosabb feladata a felhasználók széleskörű és folyamatos energia ellátásának biztosítása, ugyanakkor **ezzel egy időben számos intézkedést tehetnek a madarak védelmében, a testi épségük, életük, egészségük megóvásáért.** Ilyenek lehetnek az ütközéses balesetek elkerülése céljából kezdeményezett fejlesztések, megjelölt és kiválasztott madárfajok és állományok védelme gyakorlati lépésekkel, programokkal, a vezetékek szigetelése vagy a hálózatok oszlopain kötőládák elhelyezése. De együttműködhetnek civil szervezetekkel is, amelyek nagyobb fokú szakértelmükkel segítik munkájukat.

Az innovatív megoldásokat gyarapítja és talán az egyik leginkább előremutató és hatékony alternatíva a madarak épségének megóvására a vezetékek földbe vezetése és a légekábelek úgynevezett földkábelre kicserélése, földalatti kábelrendszerek kiépítése. Legutóbb ilyen projektet valósított meg az **OPUS TITÁSZ Zrt. is, amely a túzokok védelméért Dévaványa és Túrkeve között több km-es szakaszon a villamosvezetékeket földkábelre cserélte.** Nem csak a föld alatti vezeték átépítése történt meg: átépült két transzformátor állomás, szintén kettő állomás, és egy középfeszültségű kapcsolóállomás is létesült.

Az OPUS TITÁSZ Zrt. felelős vállalként kiáll a madár- és a természetvédelem mellett, aktívan támogat minden erre irányuló fejlesztést szem előtt tartva azt a célt, hogy az áramellátás biztosítása a lehető legkisebb mértékben avatkozzon bele az ökoszisztéma működésébe.

forrás: [mme.hu1](#) , [mme.hu2](#) , [mme.hu3](#) , [mme.hu4](#)